

Kohti vähäpäästöistä Suomea

Oulun tulevaisuusfoorumi 20.4.2010

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Tulevaisuus- selonteon sisällöstä

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Miksi tulevaisuusselonteko?

Tulevaisuusselonteko täydentää ilmasto- ja energiasstrategiaa pitkän aikavälin näkökulmasta

1. luotaamalla haasteita
2. asettamalla tavoitteita
3. linjaamalla politiikan suuntaa
4. tunnistamalla tutkimustarpeita
5. hahmottelemalla vähäpäästöisiä polkuja

Tavoite: vähäpäästöinen Suomi

- selonteossa hahmotellaan polkuja kohti hyvinvoivaa ja vähäpäästöistä yhteiskuntaa
- tavoite: leikataan päästöjä vähintään 80 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä
- kansallinen päästötavoite toimii osana kansainvälistä yhteistyötä, jossa
 - muut teollisuusmaat sitoutuvat vastaaviin tavoitteisiin
 - nousevat taloudet rajoittavat omia päästöjään

Linjauksia yhdyskunta- rakenteesta ja liikenteestä

- edistetään kaupunkiseuduilla yhteistyötä yhdyskunta- ja liikennesuunnittelussa
- joukkoliikenteessä varaudutaan pitkän aikavälin päästötavoitteiden edellyttämiin investointeihin
- väylärahoitusta kohdennetaan ja lisätään kestäväan liikenteen hankkeisiin
- sovelletaan laajasti älykkään liikenteen ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi
- siirtymistä vähäpäästöisiin ajoneuvoihin vauhditetaan vero- ja normiohjausta tehostamalla

Polkuja kohti vähäpäästöistä Suomea

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

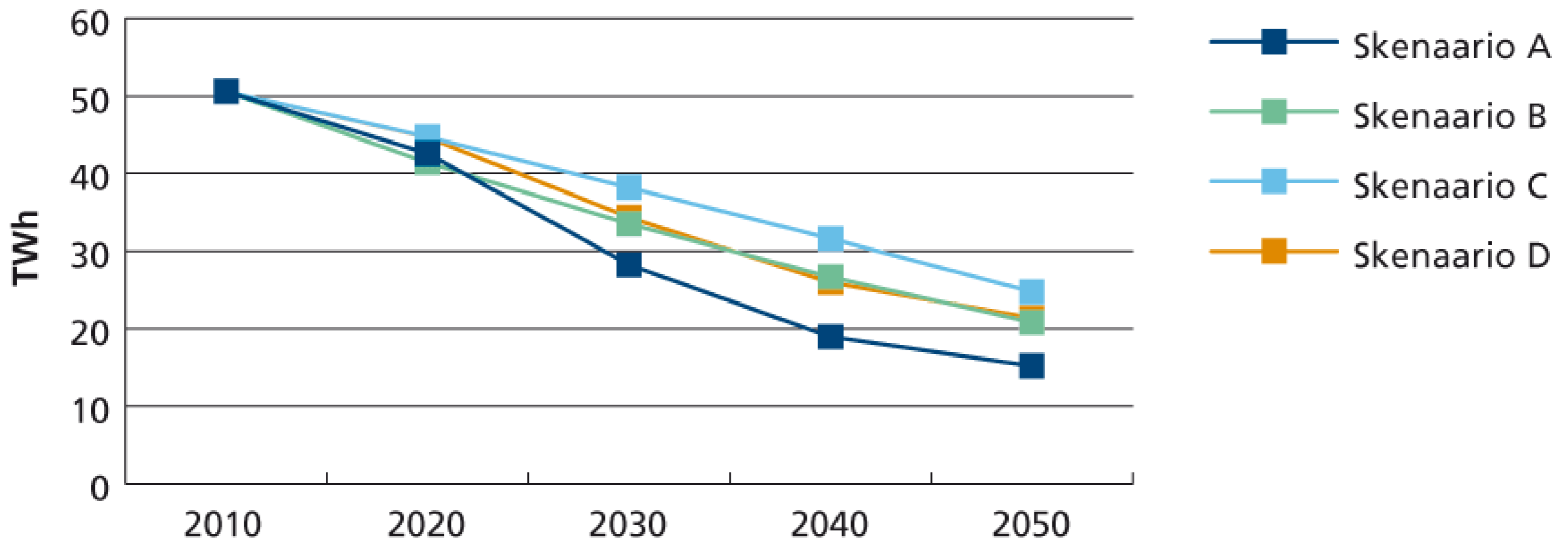
Monta polkua kohti samaa maalia

	A: tehokkuuskumous	B: kestävä arkikilometri	C: omassa vara parempi	D: teknologia ratkaisee
Johtoajatus	ekotehokkuus	lähipalvelut	omavaraisuus	teollinen Suomi
Keskimääräinen vuotuinen talouskasvu	1,7 %	1,8 %	1,2 %	1,8 %
Elinkeinorakenne	palveluvaltaistunut selvästi	palveluvaltaistunut	palveluvaltaistunut hieman	nykyisenlainen
Yhdyskuntarakenne	eheä	erittäin eheä	hajautunut	hajautunut kaupunkiseudulla
Henkilöliikenteen suorite	laskenut	laskenut selvästi	nykytasolla	kasvanut
Energian loppukulutus	puolittunut	laskenut 1/4:n	laskenut 1/3:n	nykytasolla
Uusiutuvan energian osuus	1/1	2/3	4/5	3/5
Ydinvoiman käyttö	loppunut	kasvanut	laskenut	kasvanut selvästi

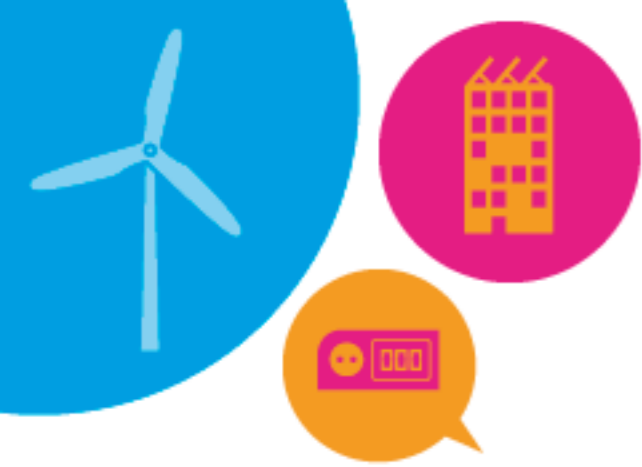
Liikenteen energian kulutus

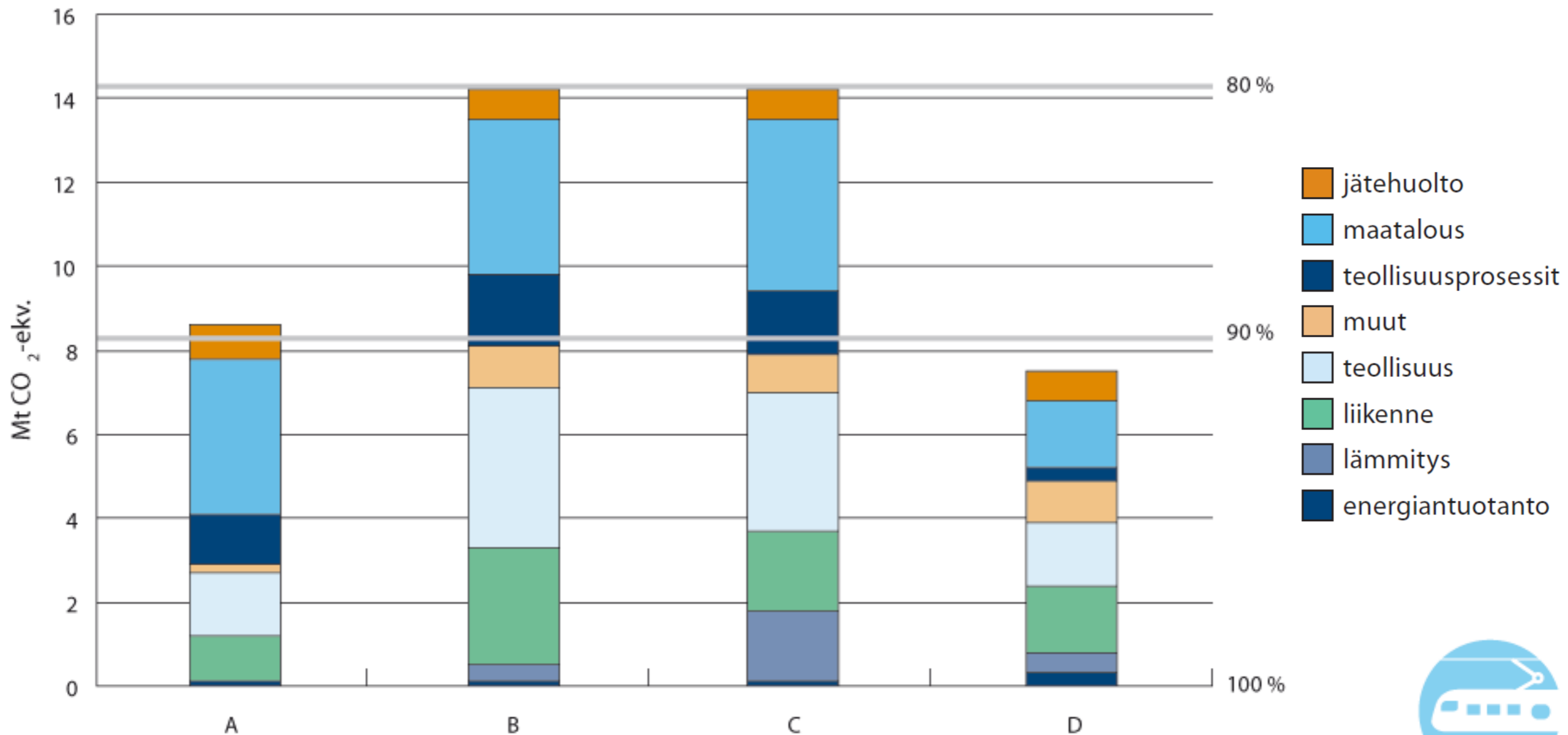

Miten liikenteen päästöt vähenevät?

	A	B	C	D
henkilöliikenne-suorite	-10 %	-22 %	+0 %	+33 %
tavaraliikenne-suorite	teollisuus +0 % palvelut +100 %	teollisuus +40 % palvelut +100 %	teollisuus +40 % palvelut +40 %	teollisuus +100 % palvelut +90 %
kestävien muotojen osuus	35 %	35 %	24 %	23 %
energia-tehokkuus	polttomoottoriautojen energiatehokkuus tuplaantuu			
energianlähteet	sähköautot 90 %	sähköautot 20 %	sähköautot 20 %	sähköautot 100 %

Skenaarioiden päästöt 2050

Johtopäätöksiä skenaarioista

- päästöt voidaan leikata kestäväälle tasolle
- tarvittava teknologia pitkälle jo olemassa
- hyvinvointi ja vähäpäästöisyys voidaan yhdistää
- kestävään päästötasoon monta mahdollista polkua
- kaikilla poluilla vahvuutensa ja heikkoutensa
- pitkän aikavälin tavoitteet edellyttävät toimia nyt

Mitä tulevaisuusselonteko merkitsee?

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Ilmastosuojelu myös mahdollisuus

- ilmastotalkoot kiihdyttävät vähäpäästöisten ratkaisujen markkinoiden kasvua
- edelläkävijyys ja kotimarkkinoiden luominen vahvistavat suomalaisten yritysten asemaa maailmanmarkkinoilla
- ilmastosuojelu edistää energia- ja päästöpihiyttä, mikä parantaa kilpailukykyä
- monet vähäpäästöiset ratkaisut voivat samalla parantaa suomalaisten hyvinvointia

Kilpailukyvyistä pidetään huolta

- Suomi tekee aktiivisesti töitä kattavan ilmastopöytäkirjan eteen
- hiilivuodon uhka pyritään minimoimaan ja teollisuuden kilpailukyky turvaamaan
- teollisuuden menestyksen edellytyksiä teknologiaharppaukset ja radikaalit innovaatiot
- vähäpäästöisyys tarjoaa suomalaisille yrityksille mahdollisuuksia uusiin tuotteisiin ja palveluihin

Reilua ja kestäväää ilmastopolitiikkaa

- ilmastopolitiikan hyödyt ja haitat eivät jakaudu tasaisesti
- mitään ryhmää ei saa jättää heitteille, ja haitat heikoimmille pyrittävä kompensoimaan
- ilmastopolitiikan oltava myös ekologisesti kestäväää
- kestävyyttä arvioitava globaalisti ja pitkällä aikavälillä

Mitä tämä kaikki maksaa?

- ilmastonmuutoksen torjunta tulee halvemmaksi kuin sen jälkien korjaaminen
- tarkkoja kustannuksia vaikea arvioida, koska
 - pitkällä aikavälillä epävarmuudet moninkertaistuvat
 - paljon riippuu tarkoista valittavista toimista
 - emme tiedä varmasti kansainvälisen politiikan suuntaa
- selonteossa alustavasti arvioitu esimerkkiskenaarioiden taloudellisia vaikutuksia laadullisesti

Mitä TuSe ei tarkoita?

- TuSe **ei** pyri ennustamaan tulevaisuutta, **vaan** auttaa ennakoimaan eri tulevaisuuksia
- TuSe **ei** ohita ilmasto- ja energiasstrategian linjauksia, **vaan** jatkaa ja täydentää niitä
- TuSe **ei** määrää lyhyen aikavälin ratkaisuja ja ohjauksen yksityiskohtia, **vaan** linjaa pitkän aikavälin tavoitteita ja politiikan suuntaa
- TuSe **ei** valitse jotain esimerkkiskenaarioista toteutettavaksi, **vaan** auttaa punnitsemaan eri vaihtoehtojen vahvuuksia ja heikkouksia

Miten tästä eteenpäin?

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Jatkotyön tarpeita

- taloudellisten vaikutusten arviointi
- skenaariotyön jatkaminen ja kehittäminen
 - päästöneutraali Suomi?
 - riskiskenaariot
 - globaalin ja Suomen kehityksen yhteys
 - alueelliset vähäpäästöiset skenaariot
- nielujen ja maatalouden roolin vahvempi punninta

Toimeenpano ja viestintä

- hallituksen tulevaisuusselonteossa päättämiä linjauksia viedään eteenpäin
 - hallituksen ja ministeriöiden päätöksinä
 - syötteenä seuraavaan hallitusohjelmaan
 - yhteiskunnallisen keskustelun herättämisellä
 - koko Suomen talkoilla
- eduskunnassa selonteon käsittelystä vastaa tulevaisuusvaliokunta

Tulevaisuusfoorumit

- alueellisten tulevaisuusfoorumien sarja
 - teknologia ja energiantuotanto Lappeenrannassa 4.11.
 - maatalous ja ruoka Seinäjoella 9.11.
 - talous Espoossa 27.1.
 - kansainvälinen politiikka Tampereella 9.2.
 - metsät ja bioenergia Joensuussa 15.3.
 - ilmastotiede ja sopeutuminen Rovaniemellä 19.4.
 - liikenne ja viestintä Oulussa 20.4.
- tulossa vielä
 - nuoret ja vähäpäästöinen elämäntapa Porissa 20.7.

Lopuksi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Kaikki mukaan ilmastotalkoisiin

- siirtyminen vähäpäästöiseen yhteiskuntaan edellyttää kansallisia ilmastotalkoita
- mukaan tarvitaan paitsi valtio ja kunnat, myös yritykset, järjestöt ja yksittäiset kansalaiset
- selonteko pyrkii luomaan kansallista konsensusta muutoksen suunnasta ja toimenpiteistä
- miten sinun yrityksesi, kuntasi tai järjestösi voisi osallistua vähäpäästöisen Suomen rakentamiseen?

Kiitos

www.vnk.fi/tulevaisuusselonteko

